

stereomikroskopem vyznačuje střídáním lépe průsvitných chalcedonových okrsků a okrsků silně zakalených drobnými chuchvalci bělavé hmoty. Glaukonit nebyl pozorován. Surovina svými vlastnostmi odpovídá rohovci typu Olomučany, jehož zdroje jsou vzdáleny vzdušnou čarou 8–9 km na severovýchod.

Babí lom představuje nejvýraznější morfologickou dominantu severně od brněnské kotliny. Se svou výškou 563 m převyšuje jižní část Brna o 330–370 m a jeho nápadný špičatý tvar při pohledu od jihu nemohli přehlédnout ani naši pravěcí předchůdci. Z vlastní hřbetu a jeho příkrých svahů je uváděn pouze nález několika paleolitických kamenných štípaných nástrojů ze západního svahu Babího lomu od K. Schirmeisena, bohužel bez bližší lokalizace nebo kresebné dokumentace (viz Skutil 1936) a nepodařilo se dohledat ani jejich uložení. Neolitické a eneolitické osídlení v blízkém okolí je poměrně bohaté (naposledy přehledně zhodnotil Unger 2009), zejména v jeho západním okolí (Kuřim – kultury s lineární keramikou a moravskou malovanou keramikou, jordanovská kultura, kultura zvoncovitých pohárů), nebo u Lelekovic (lengyelské osídlení; Kuča et al. 2006).

Výše popsané rohovcové jádro bylo sice nalezeno právě na západním svahu, odkud jsou uváděny i nálezy paleolitického stáří, avšak s ohledem na absenci patiny a technologický ráz artefaktu jej datujeme spíše do období neolitu až eneolitu.

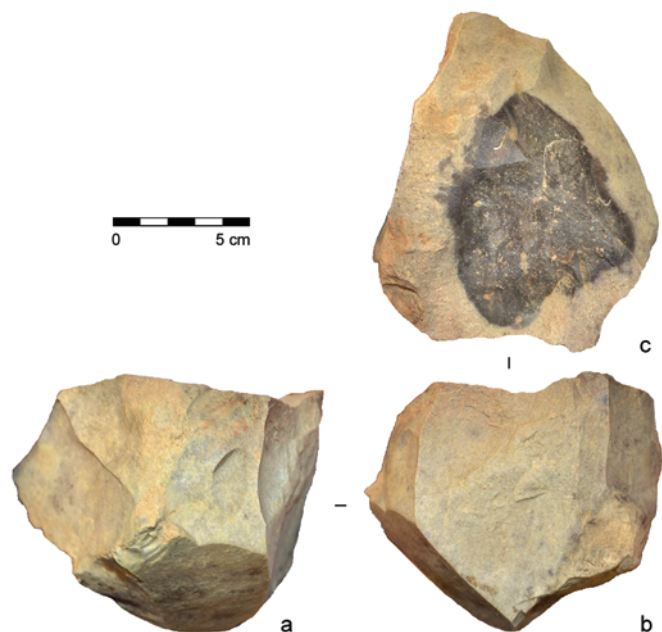
Literatura

Hanžl, P., Krejčí, Z., Vít, J., Otava, J., Novák, Z., Stráník, Z. 1999: *Geologická mapa Brna a okolí 1: 50 000*. Praha: Český geologický ústav.

Kuča, M., Kovář, J., Nývltová Fišáková, M., Přichystal, A. 2006: Lengyelské osídlení hradní ostrožny v Lelekovicích, okr. Brno-venkov. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* XCI, 89–98.

Skutil, J. 1936: Übersicht der mährischen paläolithischen Funde. *Światowit* XVI (1934–35), 47–78.

Unger, J. 2009: Babí lom a okolí ve světle archeologických výzkumů. In: J. Černošávek a kol.: *Babí lom*. Brno: Littera, 54–56.

Obr. 40. Svinošice. Počátkové rohovcové jádro ze západního svahu kopce Babí lom. Foto J. Bartík.

Fig. 40. Svinošice. Initial chert core from the western slope of Babí lom Hill. Photo by J. Bartík.

Summary

An isolated large chert core weighing 788 g (Fig. 40) was discovered in Svinošice (Blansko District) on the western slope of Babí lom Hill (563 m ASL), the most remarkable summit north of Brno. The artefact was prepared from the Olomučany-type chert with its source located about 8–9 km to the northeast. The initial core can be dated with a high probability to the Neolithic-Eneolithic period. Possible corresponding settlements have been reported from the area of Kuřim in the western surroundings of Babí lom Hill (Unger 2009) or from Lelekovice (south of the rocky range; Kuča et al. 2006).

Antonín Přichystal, Jaroslav Bartík

Šardice (okr. Hodonín)

„Šardické díly“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.9701883N, 16.9951206E

V průběhu předstihového archeologického výzkumu na trase VTL plynovodu Moravia (lokalita 02/22) bylo v odkryté ploše zachyceno celkem pět archeologických objektů. Většinu z nich je možné přiřadit dle hojného archeologického materiálu ke kultuře s moravskou malovanou keramikou. Odkryto bylo několik sídlištních objektů (např. obr. 41) a také rozměrný hliník porušený recentními inženýrskými sítěmi, který byl zkoumán systémem řezů. Prozkoumané nálezné situace sídlištního rázu doplňuje mělký kostrový hrob orientovaný ve směru V–Z (obr. 42), který se však z důvodu absence hrobového inventáře nepodařilo blíže datovat.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Several settlement features of the Moravian Painted Ware culture (Fig. 41) and an undated shallow inhumation grave (Fig. 42) were investigated in connection with the Moravia high-pressure gas pipeline construction in ‘Šardické díly’ field (Hodonín District).

Ivan Čížmář

Obr. 41. Šardice. Zahloubený objekt kultury s moravskou malovanou keramikou. Foto I. Čížmář.

Fig. 41. Šardice. Sunken feature of the Moravian Painted Ware culture. Photo by I. Čížmář.

Obr. 42. Šardice. Nedatovaný kostrový hrob. Foto I. Čížmář.
Fig. 42. Šardice. Undated inhumation grave. Photo I. Čížmář.

Šelešovice (okr. Kroměříž) „Pod Rozdíly“, parc. č. 476/10.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. A30399–A30542.

Lokalizace: WGS-84: 49.2554600N, 17.3620861E

Práce na archeologických výzkumech na katastru obce Šelešovice, v trati „Pod Rozdíly“ probíhaly v letech 2015 až 2017 (Bartík et al. 2018, 11–13) a byla při nich vybudována základní technická vybavenost pro novostavby rodinných domů. V předchozích etapách zde bylo prozkoumáno několik desítek archeologických objektů náležejících k sídlištím lengyelské kultury, lužické kultury doby bronzové a raného středověku. V roce 2022 byl realizován výzkum na jedné z posledních, dlouhodobě nezastavěných parcel (parc. č. 476/10) v jižní části lokality. V souladu s doposud zjištěnými skutečnostmi byly prozkoumány tři raně středověké objekty (viz svazek Středověk a novověk), jeden rozsáhlý hliník kultury s moravskou malovanou keramikou

Obr. 43. Šelešovice. Kolmý snímek plochy výzkumu s centrálním hliníkem lengyelské kultury. Foto M. Popelka.

Fig. 43. Šelešovice. Vertical photo of the excavation area with the central exploitation feature of the Lengyel culture. Photo by M. Popelka.

(obr. 43) a jeden menší objekt nejisté datace. Zajímavostí jsou dvě stoličky mamuta srstnatého (dle určení M. Roblíčkové) pocházející z horních partií zásypu neolitického hliníku (viz oddíl Paleolit).

Literatura

Bartík, J., Fojtík, A., Popelka, M. 2018: Sídliště lengyelské kultury Šelešovice – „Pod rozdíly“. *Acta musealia Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a muzea regionu Valašsko XVI(1–2)*, 8–31.

Summary

A rescue archaeological excavation has been carried out in ‘Pod Rozdíly’ field (Šelešovice cadastral area, Kroměříž District) since 2015 in connection with the construction of family houses and their infrastructure. A part of the settlement of the Moravian Painted Ware culture was investigated among other finds dating to various periods (Bartík et al. 2018). In 2022, a large exploitation pit of the Lengyel culture (Fig. 43) was excavated on plot No. 476/10. The pit’s fill yielded two complete molars of the woolly mammoth.

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov) Ul. Brněnská.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Muzeum Brněnska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.1668906N, 16.7181206E

Během plošného odkryvu před stavbou bytového domu na ulici Brněnská ve Šlapanicích byl dokumentován jediný sídlištní objekt datovatelný rámcově do mladého neolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

One settlement feature dating generally to the Late Neolithic period was documented during an area excavation carried out before the construction of an apartment building in Šlapanice (Brno-Country District).

David Parma

Švábenice (okr. Vyškov)

„Malá strana“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště, příkopové ohrazení. Mikrosondáž/vzorkovací sondáž. Průzkum.
Uložení nálezu: Muzeum Vyškovska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2282308N, 17.1341825E

V roce 2022 pokračoval systematický výzkum reliktního osídlení v zalesněné centrální části Litenčické pahorkatiny. Průzkumy se v prvotní fázi projektu zaměřují na vyhledávání potenciálních terénních reliktní v krajině, které by umožnily případnou identifikaci nových archeologických lokalit v lesním prostředí. K vyhledávání zájmových poloh je pak využíváno analýzy digitálního modelu reliéfu získaného leteckým